

վրայ խորհրդածելով, փորձ քրաւ կոշտ մը բռնելու, որ միւս ամէն տեսակ միջոցներով փորձուած էր և չէր բռնկուած:

Յետ ետքը լուանալու, հիւանդ մասը մաքրեց օճառաւ և չորցուց, լուծեց ապա փենական թթուութեամբ՝ շիշը բոցի մը վրայ բռնելով, յետոյ կոշտին կարծր մասը օժեց այս նիւթովս, առանց դպչելու առողջ մասանց: Քանի մի վայրկեան անցնելէ վերջ, լաւ մը պատեց այն մասն նիւթով մը՝ որ կարենայ փենական թթուութեամբ առաւել լազոյն քանակը ծծել, որոյ այրեցականութիւնն առողջ մասանց կրնայ փնաս բերել. այս պատճառաւ լուազոյն է առողջ մասերն առաջուց առաձգական կոլլոգիոնիւ պատսպարել:

Արդ, քստ ծանրութեան կոշտոյն, ստէպ կրկնելով երեք չորս օրերու մէջ փենական թթուութեամբ գործածութիւնն, կոշտն բոլորովին կ'անցնի:

Ժամացոյցի մը դէպք. — Ասկէ շատ տարիներ առաջ ձմեռ ժամանակ, քանի մը անձինք Պլաքուալի մօտ Թումիզ գետին եզերքը ձկնորսութիւն քրած ժամանակին կռնկածուկ մը բռնեցին: Ամենայն դիւրութեամբ որսալով դիւնդանին, կասկածեցան՝ որ կամ հիւանդ է և կամ մեռնելու մօտ: Գետեզերքը քաղցին, սպաննեցին բոլորովին, և կտոր կտոր ընելով ստամոքսին մէջ գտան չղթայիկով արծաթէ ժամացոյց մը, և կարկնհանէ մատանի մը և ուրիշ շատ ոսկիէ ժապաւէնի կտորներ: Այս առարկաներէս գուշակեցին որ նաւարկեալ պաշտօնական մի որս եղած պիտի ըլլայ այն կենդանոյն. չուտով ստուգուեցաւ կարծիքը, փասնդի ժամացոյցին վրայ հետեւեալ գրութիւնը տեսան՝ որ էր, « Զանքի Վասթոն, Լոնտոն, Թիւ 1365 »: Գիմեցին յիշեալ անուամբ ծանօթ ժամացուցափառառին. փնտռեց իւր վաճառականութեան տետրակներուն մէջ, և գտաւ որ երկու տարի առաջ ծախք է այն ժամացոյցը առ Պ. Թումբսն:

Յետոյ ճանչցաւ Պ. Թումբսն այն ժամացոյցը՝ զոր որդւոյն ընծայ տուած էր իւր առաջին ծովու ճամբորդութիւն ընկէն առաջ: Այս առաջին ծանօթութիւնն ստուգուելով, յայտնի իմացան որ երիտասարդ պաշտօնակալը գիշեր մը աներևութացեր էր Ֆայմութէ ինը մղոն հեռու: Կը կարծուէր որ նաուս վրայ հսկելու ժամանակ թողուցեր հեռացեր էր, մինչդեռ անտարակոյս ծով ինկեր՝ և յիշեալ կենդանոյն զոհ եղեր է: Կենդանին շատ լաւ մարսեր էր զմարմինն, բայց մետաղը չէր կրցած մարսել:

## ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ՏԵՍՈՒԹԻՒՆ

Գաղղիա. — Այս ամիս բազմաթիւ նշանաւոր քաղաքական դէպքեր տեղի ունեցան, յորս գլխաւորն է Պուլանժէ զօրավարին փախուստը: Գրիթէ բուժանդակ չաբաթ մը ամէն լրագիրք պատմեցին այս փախտեան մանրամասն պարագաներն և հետեւութիւնները. այս փախուստն մուցցնել տուաւ Գաղղիացոց միւս այլ ամէն կենսական խնդիրները: Զօրավարին փախստենէն

քիչ առաջ եկեր էր 'ի Փարիզ' Գերմանիոյ խորհրդարանին մէջ Ալլաւս — Լոռէնի ներկայացնող գաղղիացի երեսփոխանն Անթուան. ճամբարիտ հասարակապետականք և իռանդուն հայրենասէրք՝ սիրոյ և համակրութեան մեծամեծ ցոյցեր ըրին յիշեալ երեսփոխանին. այս միջոցին կարծես բոլորովին մոռցուեր էր նշանաւոր զօրավարն՝ երբ յանկարծ փայլակի արագութեամբ տարածեցաւ իր փախստեան անհաւատալի լուրն. Փախստեան բուն պատճառը եղաւ կառավարութեան գործածած խիստ և զօրաւոր ընթացքը. զօրավարին փախստենէն քիչ օր առաջ կառավարութիւնը ըստ լրագրաց մտադիր էր ձերբակալելու զինքը, և թերևս մատնելու իսկ զինուորական ատենի. զօրավարը ի սկզբան տատանեալ վիճակի մէջ էր, և չէր կրնար որոշել թէ արդեօք պէտք է փախչի թէ մնայ 'ի մայրաքաղաքն. բայց յետոյ ստիպեալ 'ի խորհրդոյ մտերմագունից և զլիաւոր կուսակցաց որոշեց փախչիլ. և առանց ձայն հանելու սակաւաթիւ անձանց ընկերակցութեամբ փախաւ 'ի Պրիստէ « յերկիրն ազատութեան »: Քիչ վերջը՝ յայտարարութիւն մը հրատարակեց՝ յորում կը բողբոբէր Գաղղիոյ կառավարութեան իր անձին գէմ գործածած խտուրթեան և անիրաւութեան վրայ:

Այս միջոցին 'ի Գաղղիա կառավարութիւնը կը փափագէր շուտով դատաստանի հանել զզօրավարը: Գաղղիոյ Երեսփոխանաց ժողովոյն ապրիլ եի նիստը շատ աշկակալի եղաւ. Գառուկան պաշտօնեայն նորընտիր ընդհանուր դատախազին ամբաստանագիրը ներկայացուց, որով Երեսփոխանաց ժողովէն արտօնութիւն կը խնդրուէր դատի ենթարկելու գնդակաւոր զօրավարն Պուլանժէ. յետ քաղմաթիւ ընդհատմանց 'ի կողմանէ Ալալոզմեանց և Պուլանժէականաց, վերջապէս ամբողջ ամբաստանագիրը կարգացուեցաւ, և մեծամասնութեամբ քուէից որոշուեցաւ դատել զՊուլանժէ: Այն ատեն կառավարութիւնը բարձրացուց զձերակցոյն 'ի գերագոյն ատեն դատաստանական, և ընդհանուր խուզարկութիւն մ'ըրաւ Պուլանժէի, Ռոշֆորի և Տիլլոնի բնակութեանց, և կը կարգադրէ թէ այժմ կառավարութեան ձեռքը գտնուած վտանգաւոր թղթոց թիւը կը հասնի ց100,000: Պուլանժէ կառավարութիւնը երբ տեսաւ թէ գործը ծանրակշիռ կերպարանք մը կ'առնու, ստիպուեցաւ որոշել Պուլանժէի արտաքսումը. երբ զօրավարն իմացաւ կառավարութեան որոշողութիւնը նախ փափագեցաւ անցնիլ 'ի Տվիցցերի, սակայն յետոյ լաւագոյն ևս խորհելով որոշեց գիմել յԱնգղիա:

Իտալիա. — Իտալիոյ քաղաքական կացութեան զլիաւոր դէպքն է դարձեալ իր ափրիկեան գաղթականութիւնն, որ որչափ երկարէ՝ այնքան ևս կ'առաւելուն մտատանջութիւնք և հոգք. իրր իտալական կառավարութիւնն լեց Նէկուսի մահը՝ փափագեցաւ իր ափրիկեան խնդրոյն նոր կերպարանք մը առ զբաւեռով զԱմմարա. սակայն այս մտածութիւնն բաղմաթիւ հակառակորդք և ընդգիծութիւնք ունեցաւ, ցայժմ կառավարութիւնը դեռ ևս բան մը չէ որոշած: Ուրիշ նշանաւոր դէպք մ'ալ է Իտալիոյ Թագաւորին մերձաւոր այցելութիւնն առ Այստն Գերմանիոյ. հաւանական է որ այս այցելութիւնն տեղի ունենայ Մայիս ամսոյն մէջ. սակայն չեն ուզեր զայրացնել առաւելապէս Գաղղիա, վասն զի եթէ Իտալիոյ Թագաւորն իր խոստացեալ այցելութիւնը կատարէ Մայիս ամսոյ մէջ այնքան այս ամսոյն մէջ տեղի պիտի ունենան նաև 'ի Գաղղիա ընդհանուր աշխարհահանդիսին հանդէսները. արդ այս երկու քաղաքական մեծ դիպաց մի և նոյն ժամանակ հանդիպելն անպատշաճ և գրգռիչ կը համարուի: